1878. X. évfolyam. 185. szám. Kedd, szeptember 24.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt" közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbban érért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilttér"-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.
Név vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

EGYHÁZKERÜLETI NAGYKÖNYVTÁR DEBRECZEN

A t. közönséghez!

Debreczen, szept. 24.

A jövő október elsejével lapunk tizedik évfolyamának utolsó negyedébe lép. Ez alkalommal idején valónak látjuk, miszerint a tisztelt közönségnek magunkat továbbra is szives pártfogásába ajánljuk. —

Nincs szükségünk hangzatos szavakra; müködésünk eredménye leghathatósabb bizonyság arra, hogy az inditó ok és rugó cselekményeinkben mindenkor a haza szeretete volt.

Ez képezi jövőre nézve is jelszavunkat! Hazánk függetlenségének és százados jogainak kivivása és megóvásaért fogunk harczolni tovább is, mint harczoltunk eddig. Meggyőződésünket soha senki sugalmazásának alá nem vetjük, de részlehajlatlanul biráljuk a politikai s társadalmi bünöket.

Mai napság, midőn hazánk testén annyi a fekély, nagy szükség van a részrehajlatlan itéletre, mely pénzen nem vásárolható meg, és kérlelhetetlen biróra, kinek szemeit bármely felsőbb igéretek el nem vakithatják.

Mint ilyenek kivántunk és kivánunk müködni a hirlapirodalom terén. Ajánljuk lapunkat a t. közönség pártoló figyelmébe. —

Számos és tekintélyes nevü munkatársaink kellő biztositékot nyujtanak arra nézve, hogy lapunk minden tekintetben a legváltozatosabb legyen.

Politikai, társadalmi és közgazdasági közleményeken kivül, adunk érdekfeszitő tárczaközleményeket. Már a következő évnegyedben egyik munkatársunk tollából a társadalmi életből meritett hosszabb eredeti elbeszélést fogunk közleni.

A harcztéri táviratok és tudósitások közlésével gyorsak leszünk, s a t. olvasó közönségnek mindenben kimeritő tájékoztatást igyekszünk nyujtani.

Hirdetéseket a legjutányosabb árban veszünk fel.

Előfizetési árak:

Okt.—decz. negyedévre 2 frt 50 kr.
Fél évre — — — 5 frt.
Egy hóra — — — 1 frt.

Előfizethetni helyben a „Debreczen" kiadóhivatalában, (Vecsey-ház,) Telegdi K. Lajos és Csáthy K. könyvkereskedéseikben. Vidéken: minden postahivatalnál.

Debreczen, szept. 24.

(P.) Soha annyi hivatalos, félhivatalos állitásokat, czáfolatokat nem hallott, nem olvasott a magyar ember mint mai időben; minden lap, mely atyafiságnál fogva az intéző körökhöz tartozik, hivatva érzi magát egy vagy más ügyben „hiteles" és „leghitelesebb" forrásból beszélni.

Csak az osztrák-török conventió ügyében hány egymást dementáló hir bocsáttatott már világgá. Hányszor készült már haza Karatheodori pasa, mert nem sikerült az egyezményt megkötni, s legott „hiteles" forrásból jött a hir, hogy már „biztos" kilátás van a conventió megkötésére. Hányszor tiltakozott a pasa az okkupátió ellen, de „hiteles forrás"-ból azonnal értesültünk, hogy a porta utasitotta megbizottját, miszerint a szerződést kösse meg. Egy nem hivatalos lap kinyilatkoztatta, hogy a porta követeli a megszállási időtartam meghatározását, de jött a „hivatalos" hir, mely azt mondja, hogy a porta még maga rimánkodik, hogy mentől előbb fejeztessék be az aktió.

Hanem az egészből az sül ki, hogy a nem hivatalos Magyarország most már tudja, miszerint a conventió még ma sincs megkötve s attól épen olyan messze állunk, mint az alkudozás kezdetén, s hiába vannak „biztos kilátások", mert addig ugyan egész hadseregünk odaveszhet, mig a formaszerü szerződés megköttetik.

De hát mit is használna azon szerződés a dolog lényegére nézve most, midőn tudjuk, hogy a felkelők épen oly kevésbé fogadnak szót a portának, mint nem akarnak meghátrálni hadseregünk vitézsége előtt. Küldheti oda a porta békét hirdető galambjait, azok mint ragadozó ölyvök fogadtatnak s Mehemed Ali módjára legyilkoltatnak.

Ma már annyira fanatizálva vannak a fölkelők, hogy saját véreiket is legyilkolják, ha nem akarnak küzdeni a betolakodók ellen; mindenfelé apostolok, a seik-ül Izlám „megbizottjai", a próféta küldöttei járják be a vidéket ellenállásra, gyilkolásra buzditván a még ingadozókat is.

Igaz, hogy az utóbbi időkben csapataink feltünőbb sikert képesek felmutatni, de ebből még mindig nem következik, hogy a háboru közeláll a befejezéshez, mert a novi-bazári kerület még mindig a legveszedelmesebb és legfenyegetőbb terület. Igaz, hogy Szapáry és Bienert (3. és 4-ik hadtest) összeköttetésbe léptek s most egyesült erővel nyomulnak előre, — Serajevóból is megragadták az offensivát; de a hadvezéreknek nemcsak azon kellene törekedniök, hogy egyes erősebb positió jusson kezökbe, hanem azon, hogy a felkelők visszavonulási utja elvágassék. S hogy erre mily kevés gond forditattott eddig, mutatja Bihács bevétele, melyre annyi vér pazaroltatott, mint egy vesztett csatára, s még is ott alig egynehány foglyot sikerült ejteni, a lőszerkészlet pedig emlitést is alig érdemel.

Ha mindenütt ily egérutat engednek a menekülő ellenségnek, azt eredményezik, hogy midőn azt hiszik, miszerint maguk előtt hajtják az ellenséget, azon veszik észre, hogy azáltal hátban támadtatnak meg s a győztes sereg összekötő vonalai vannak veszélyeztetve.

Ilyen esetek kevés hadvezéri tapintatot árulnak el, mely egyátalában nincsen arányban a katonák vitéz magatartásával s innen lehet kimagyarázni, hogy a bosnyák fölkelők ismételve osztrák területekre lépnek, mint ez közelebb Liziesják mellett is megtörtént, a mikor Abdagics bég szerencséltetett látogatásával. Igaz, hogy elfogatott, de rokonai összegyülekezvén, ujra megjelentek a határon s a bég kiadatását követelték, azzal fenyegetőzvén, hogy különben a körülfekvő falvakat felgyujtják.

Ha hadseregünk háta megett ilyenek történhetnek, mit várhatunk akkor a vezénylet további menetétől? hiszen igy megérhetjük, hogy seregünknek azért is küzdenie kellend, hogy kijöhessen Boszniából.

Bizony háromszáz ezer vitéz katonával complicáltabb müveleteket is, végre lehetne hajtatni s legalább annyit elérni, hogy ha elülről lövik, háta fedezve lehessen.

Meglátjuk rövid időn, hogy az offensiva minő eredményhez vezetend, addig álmodozzunk egy soha meg nem kötendő osztrák-török konventióról.

Politikai hirek.

— **Az „európai mandatum"**, melyre Andrássy és Tisza oly sokszor hivatkozik, — nem is létezik. — A „Neue Freie Presse" szerint a berlini szerződésben az occupatióról szóló 25-ik czikk ezen szót: „európai mándatum" épen nem foglalja magában. — Sőt a congressusi meghatalmazottak oly dolognak tartották az occupatiót, mely szóba sem jöhet. Andrássy azonban roppant erőfeszitéssel létrehozatta a 25-ik czikket, s ennek alapján indult el foglalni, európai mandatumról azonban szó sincs.

— **Csemegi Károly** egy királyi kézirat által a Curia legfőbb itélőszéki osztályához tanácselnökké neveztetett ki.

— **A vámtárgyalások** Olaszországgal tegnap kezdődtek meg Bécsben.

A háboru.

Az occupátió szinteréről távirják szept. 23-ról:

Az első csapatosztály f. hó 20-án a délutáni órákban Pród-Romanja felé nyomult. Éjfél után gyönge holdfény mellett, folytattatott az előnyomulás.

A fölkelők erős elsánczolt positiókban voltak, s 3 ágyujok is volt.

Az ütközet reggel 7 órékor kezdődött, s délután egy órakor végződött.

König ezredes hadoszlopa elfoglalta a domináló magaslaton levő elsánczolt főtábort, Pittel, a 38. ezred parancsnoka pedig a balszárny-sánczot. — A menekülő fölkelőket ágyuval kezdték lövetni. A fölkelők száma hét ezerre becsültetett.

Veszteségeinket több mint **400 halottra** becsülik.

A 13. hadosztály f. hó 21. én parancsot kapott elérni Dokaujt.

9 órakor az összes hadoszlopok majdnem egyidejüleg akadtak rá az ellenségre. A középső hadoszlop rögtön megkezdte a tüzelést; a gyalogság az ellenfél roppant heves tüzelése között megmászta a magaslatot.

Dokaujt 5 órakor este érték el folytonos harczolás közben.

Gracsaniczát csapataink 16-án ellenállás nélkül megszállották.

Levél a harcztérről.

Szerajevó, sept. hó.

A hova soha nem vágytam, ahol nem gondoltam, hogy legyek, Boszniából irok önnek, hol roszabbul érzem magam, mintha a poklok fenekén volnék.

Ön olvasott az ujságokból Szerajevó bevételéről; mióta ez megtörtént, azóta itt tanyázunk Szerajevó városának szélén sátrak alatt; éljük a tábori élet nyomoruságait. Én legalább élem; mert én részemről vajmi keveset törődöm azzal, hogy miféle politikai célok s törekvések képezik itt létünk alapját; én most katona vagyok és megyek minden utógondolat háboritása nélkül, amint a hadi parancs szól. s e tekintetben nekem Bosznia foglalása vajmi kevés lelki nyugtalanságot okoz; hanem az már okoz ám és bántja lelkiismeretemet ha a gyomrom üres.

E bélpoklos kis gépezet igen sok keserüséget okoz nekem, mióta Boszniában vagyok; pedig lelkiismeretemre mondhatom, hogy nem hordom a hasamon a zászlót, de utóvégre is, ha az ember egy egész hónapon át sem eszik egy falat jót, mikor nem ritkán majd megepedek egy csepp vizért, vagy eczetért és nincs; ez olyan állapot, mely az ember emlékében olyan pillanatokat hagy hátra, milyent nem kivánom, hogy az unokám is érjen.

A kenyeret rendesen sületlenül szedik ki a kemenczéből és ez hamar megpenészedik; ily kenyeret eszünk.

Azzal biztatnak ugyan bennünket, hogy ez az állapot nem fog soká tartani, mert Szerajovóból befelé már nem megyünk, hanem visszafelé és vissza rövid idő alatt édes szép magyar hazámba, melyből egy sirnak való földet nem adnék az egész Bosnyákországért, mely girbe, gurba határjával, csunya falvaival valóban értéktelen valami; még főispán sem kivánnék benne lenni.

A lapok, mint hallom sok minden valótlanságot összeirnak az itteni állapotokról; — mondják nevezetesen, hogy mi itt mindenféle kegyetlenkedéseket viszünk véghez. Soha sem bántunk mi senkit. Nem egy ütközetben voltam, hol hősiesen viselte magát minden magyar katona. Igy ütközet alkalmával kiméletről szó sincs; de ezen kivül az ember inkább hasát siratja, hogysem másokat háborgasson. Egyébiránt nem megvetendő tapasztalatra jut, a ki itt a sátor sorok alatt tanyázó katonákon végig tekint. Többet ismerek közülök, kik Szerajevo bevételénél oroszláni hősiséget fejtettek ki, s ma ugy ülnek a sátor alatt, térdökre hajtott fővel, busan, mintha siralomházban volnának.

Ezek feleséges emberek, gyermekes apák s többet sóhajtanak, mint a mennyit ez az egész Bosnyákország ér. Valóban nem szeretem az ilyen katonákat; de hiszen ők nem okai, hogy el kellett hagyniok családi tüzhelyöket. Nekem az a szerencsém, hogy nincs senkim, a ki aggódnék miattam. Ilyen helyzetben érzi az ember, hogy milyen jó árvának lenni s egyedül állani, olyanak lenni, kinek lételével senki sem törődik. Mégis nem állom meg, elfacsarodik lelkem, ha ezen bus katonákon végig tekintek.

Az imént mondtam, hogy bizony mi nem bántunk senkit, de annál inkább bántanak ám minket. Ez a bosnyák nép felette ravasz, egy piczurka jó indulat sincs benne az occupáló hadfiak iránt. Vigye manó! lehet, hogy én is ugy volnék velök, ha ők táborozgatnának Pest körül.

Elég ez hozzá, hogy ha mi Szerajevóban egykor máskor csapatostól sétálunk, akkor a bosnyák alázatos, csuszik, mászik mint a féreg, de bezzeg, ha közölünk valaki éjnek idején, vagy nappal megy egyedül végig valamelyik félreeső utczán, bizony szerencsés, ha viszsza hozza foga fehérét. Hamar vasat mutatnak az ember oldalbordájának.

Nehány szentesi is van közöttünk; én nem ismerek közülök egyet sem, már ugy hogy barátságos visszonyban volnék valamelyikkel hanem ugy látom, hogy ezek vig fiuk, még a családos apák is barátságosabb képüek, mint a más vidékiek. Nagy megnyugtatására szolgált itt legtöbb szentesinek, hogy kihirdettetett előttők, hogy a mozgósitottak hátra marad családjáról gondoskodni fog a hatóság. Valóban ezt az államnak kellene tenni, s mindjárt más hangulat uralkodnék itt a táborban s az egész occupáló hadseregben. („Sz—s")

— **Az állásától visszalépett államtitkár** utódjául Teleszky Istvánt emlegették. Ujabb időben azonban Apáthy István tanárt mondották Csemegi utódjául, de e kombinátio jogászok körében igen hidegen fogadtatott. A kormány embereinek azonban az az akarata, hogy az uj államtitkár ne legyen egyszersmind képviselőházi tag, s igy igen valószinünek állitják, hogy a legidősebb miniszteri tanácsos Kovács Kálmán fog már legközelebb helyettes államtitkárnak kineveztetni.

Csevegések.

Érmellék, sept. 22.

Hála a gondviselésnek, a miskolczi felhőszakadásból nem jutott hozzánk annyi sem, a mennyivel egy német fináncz-minisztter kimoshatta volna szeméből az álmot, s igy a Berettyó valósággal apadóban volt egy idő óta, malma pedig üresen állt, mint a bosnyák kecskéket szegedi csizmában kergető Philippovics feje, kit szivesen befogadnék molnárnak; stratégiai tudományát hadd gyarapitaná a szapora patkányok irtásában, hogy egy generalissimus missiójára magát rangjához illetőleg képesithetné; de ez mind csak pium desiderium marad, mert a bádog vagy rézgallért könnyebb dolog lőtávolon tul ragyogtatni az őszi napsugárban, mint csak egy életre való patkányt is a dunai molnárok szokásaként Belgrád felé marsoztatni. Hej! — ha tudna — ide maga is szeretne bemasirozni marschal Philipovics, de fél, hogy az orrára üt Risztics, pedig ki az ördög tagadhatná, hogy olyan vérrokonok együtt, mint Olimpics és Ugatinovics.

Egyáltalában nincs kedvem e fekete szurokba ragadt világban; vallás, társadalmi élet, ipar, kereskedés, politika — mind csupa szurok, piszkol és ragaszt uton-utfélen, s nem terem az egész diószegi határban annyi élesmosó, hogy csak a primeur szereplőkről ledörgölhetné vele a nem oda valót egy escadron szakácsné; a multkor beszéltem Keverész gyógyszerész komámmal, (a komaság onnan származik, hogy egy dülőben van a krumpli-földünk, és mind a ketten felébe munkáltatjuk,) hitére állitotta, — nota bene luteránus, — hogy annyi czinóbert sohasem adott el, mióta meg van, (pedig csak husz esztendeje, hogy a haját festi,) — mint mióta a kormány Bosnyákiába dugta a képit, — maga Tisza is 50 dekát fogyasztott el Ostendében, hogy a halálos páni-félelem ne tünjék fel ösztövér ábrázatán.

Berettyó.

(Vége köv.)

— **BUDAPESTI HIREK. Egy pipagyáros czég** a sebesültek számára ezer darab selmeczi pipát ajándékozott. **Ne bántsd a muszkát.** Jósika Kálmán „Marénya" czimü darabja, legközelebb előadásra volt kitüzve a nemzeti szinházban, azonban szerző kivánatára nem adják elő, hogy a darab oroszellenes irányánál fogva, tüntetésekre ne adhasson alkalmat. (!) **Mozgósitás.** Ujabban ismét 130 szekerészt szállitottak Boszniába. **Érdekes vendége van** most a fővárosi rendőrségnek, Ez egyén fehér öltözetével, mely rikitó szinekkel van diszitve, a közfigyelmet vonja magára. Neve, a nála talált s a szerajevói osztr. magy. hatóság által kiállitott toloncz levele szerint, Stefanides János, Turóczmegyei neczpáli születésü 22 éves tót ember, ki mint markotányos ment az occupáló hadsereg után A fölkelők őt elfogták, besorozták s a fantastikus öltözetet adtak reá, Stefanidesnek azonban a fölkelő szerep nem igen lévén inyére, megszökött s huszáraink által elfogatván, bekisértetett a szerajevói főhadiszállásra, honnan azután kényszerlevéllel hazautasitották.

VIDÉK.

— A „Debreczen" levelezése. —

Deés, szept 22.

„Ez már aztán az élet!" Kiáltott fel Petőfi e városban létekor irt költeményében s én szivvel lélekkel utánna hangoztatom. Hogyne! Mikor látom, mily kedvesek az itteni emberek a magánkörökben, sőt volt alkalmam tegnap este a kedvességet, a felderitő élénkséget nemcsak a magánkörben, hanem a közkörben is tapasztalni. — Mert tegnap este a jövendő tánczmulatságok hosszu sora megnyittatott.

A szini mükedvelő társulat ugyanis a honi sebesültek javára „körestétyt" rendezett, melyben a kedélyesség a háziasszony tisztét látta el. — Nem voltak sokan, csak kevesen, de mintha mind egy szálig válogatták volna őket, már t. i. azon rózsákat, melyből az esteli női koszoru füződött. Legyen szabad a neveket felemlitenem, állitásom kétségtelen valódiságának beigazolása czéljából. Első sorban a menyecskék: Deési Dezső ügyvéd neje, Demeter Béláné, Kovács Mózsiné, özv. Szegedi Istvánné Szigeti Miklós ügyvéd neje, Veszprémi Antal törvényszéki biró neje, (zárjel között megjegyezve, hogy e hölgyek természe-

---

A „DEBRECZEN" TÁRCZÁJA.

A SZERENCSE FIA.

Regény az életből.

Irta: **Zombori Gedő.**

(62. folytatás.)

A kis fiut gondviselője nevéről nevezte, Gábornak kereszteltették az ő nevéről.

A koldus felvánszorgott, oda sompolygott és egész elragadtatással megcsókolta a bámuló szép gyermek kis kezét. Egy forró könycsep hullott a puha kacsókra!

— Miért sirsz bácsi? kérdé a gyermek.

— Ez a köny szent imádság, hogy légy boldog te és szüleid.

Oda támolygott ingadozó léptekkel a templom lépcsőjéhez, imára kulcsolta reszkető kezeit.

— Áldj meg Istenem! itt minden rögöt, minden holtat minden élőt.

Az apai házat kereste. A kis ház már rég összeroskadt, helyére idegen épitett uj lakást. A régi lakók, apa és anya, már oda költöztek évek előtt, a hol együtt egymás mellett olyan szépen megfér a koronás fő és a koldus, a jóllakott és az éhező!

Sirjokat egyszerü kis fejfa jelzi.

Oda akart menni, hogy ott keresse fel azokat, kik sirágyukon azért alusznak olyan édesen, mert azt hiszik, hogy fiok nagyon nagyon szerencsés és boldog, kit pályáján mindenki tisztel és szeret.

Lábai nem birták odáig, pihenni dőlt a temető árkába.

A szomoru füz ott a temető szélén ugy hajlongott, ugy tiltakozott.

— Ne jöjj te ide be, ne háboritsd szüleid nyugalmát. Ők azt hitték, hogy pályád nagy és dicső leend; fájni fog ha ily elveszettnek látnak.

S a nyomorult érdekelni látszott.

— Csak egy perczig pihenjek meg sirjokon, hogy megcsókoljam azt a rögött mely hamvaikat takarja, azt a füszálat, mely hamvaikból nőtt, s aztán meghalhassak.

A szomoru füz még jobban, fenyegetőbben mozgatta lombjait:

— Nem vagy méltó arra, hogy szüleid, az egyszerü becsületes, de hivatásokat betöltött emberek porait érintsed.

A beteg nyögött, a szerencsétlen szólni akart, de vendégei jöttek, a kik gyötrelmén lakmároztak, s elfoglalták őt. Megjelent az igéret, a melyet Lidikének tett, a ki őt oly forrón szerette.

— Oh miért nem váltottam be azt!

Vádat emelt a megcsalt óhajtás, hogy bárcsak ő boczfalvi pap lehetne!

— Csak itt maradtam volna!

A szerencse, ez a kaczér hölgy karjaiba fogadta, egy szép asszony szerelme kitörölte szivéből e czélt, és azt a szép és jó asszonyt elfeledte egy kaczér főuri hölgyért, és ezért eldobta pályáját, józan eszét, oda adta zsákmányul a nagyravágyásnak . . . . A szerencse mindenben kedvezett neki, igért mindent és nem adott semmit.

— Oh csak olyan szerencsés ne lettem volna!

És ez a szerencse, ez a nagyravágyás most oda léptek hozzá, és gunyosan szemébe nevettek.

— Oktalan! minek hittél nekünk, nem láttad, hogy csak játszunk veled, hogy könnyelmüségeden majd mulathassunk, — nevethessünk.

Mint nyögött és vonaglott a beteg.

Azután megszólalt a becsületesség, szemére hányta, hogy miért nem tért eszére akkor, mikor ott hagyta a fényes palotát. Lehetett volna egyszerü bár, de hasznos polgára a hazának; de ő álszerénységből kislelküleg szégyelt visszatérni az elébb megvetett életuthoz s mámorba akarta fojtani csalódását és a lelkiismeretet.

— Annyi szép tehetséggel használhattál volna sokat . . . ah mennyivel vihetted volna előbbre nemzeted s hazád ügyét! szólt a honszeretet s rákiáltotta, hogy rosz hazafi volt, s hütlen gyermeke annak, a ki felnevelte — az egyháznak.

Ez a vád volt a legfájóbb, a legsulyosabb, érzé, — hogy erre megáll a sziv verése. —

Minden és mindenki vádolja, csak egy lény mosolyog reá szeretettel, annak arcza, a ki őt felkereste a gyalázatban, — hogy megmentse, boldoggá tegye. A szerencsétlen viszszamosolygott reá, ugy érzé, — mintha az az arcz feléje hajolna és elaludt . . . . . .

Nem sokára a lelkész és neje jöttek viszsza. A temető árkában egy halottat láttak. Oda léptek. Megismerték. Ráborultak egymás szivére szótlanul. Lidike szeméből pár nehéz köny gördült szép orczájára. — Férje lecsókolta:

— A lesz életem czélja, hogy e könnyet felszáritsam édes Lidikém!

— Hadd most kisirnom magamat, ne bántson tégedet jó férjem e köny, és azután jó, hü és melegen szerető nőd leszek. Isten engem ugy segéljen!

— Most érzem kedves feleségem azt, hogy mennyivel boldogabb ez a mi csendes, egyszerü életünk, mint a zajos, álnok nagy világ!

Haza mentek, karjaikba ragadták s összevissza csókolták szerelmük kedves zálogát, — boldogságuk forrását — Gáborkát.

A halottat a pap saját lakába vitette, és a maga tisztes ruháiban terittette ki.

Még tiszteletes Kádár János uram soha sem mondott oly szivreható ékesszólással oly sirató beszédet, kántor uram soha sem futta olyan keservesen, a boczfalviak már régen nem sirtak ugy temetésen:

— Pedig csak egy idegen, — valami koldus volt az Isten adta!

(Vége köv.)

tesen tánczosnők valának) s most a bimbókat: Csiszár Ilona, br. Diószegi Ida (a megyei főjegyző leánya, először nyilvános tánczvigalomban.) Keul Pepi (a törvényszéki elnök leánya,) Kovács Irma, Lészai Margit, Mari és Kati, Mike Fáni, Pap Matild és Berta, Deési Ilka.

Jó czigánnyal nem dicsekedhettünk ugyan, de mikor az ember a rajzolt körben tánczolhat tánczos jó kedvében van az, zene nélkül is.

A jelenlevő férfiak közül is legyen szabad megemlitenem egyet a legnagyobbat termetre és társadalmi állására nézve· br. Bánffy Dező főispánt, ki minden bálban s minden körestélyen szerencsélteti becses megjelenésével a társaságot, s kitünő tulajdonaival mindenkinél s minden tekintetben a legkedvezőbb hatást idézi elő.

Az anyagi rész is megállja helyét: 60 frt gyült be a fentjelzetett czélra, mi a mai sanyaru viszonyok között épen nem megvetendő összeg.

Lehetetlen ezuttal ki nem emelni Eisenlohr Ulrich barátomat, mint a kit e sikerült mulatság rendezésében nemcsak pars leona illet, de az universum abból, mert az ő buzgó, tapintatos és ügyes fáradozásainak köszönhetjük ez est kellemes emlékét.

S most menjünk vissza egy estével péntek estére. Ekkor Várjon kir. mérnök ur rendezett a sétatér pénztára javára egy eléggé sikerült tüzi játékot, melynek szemlélésére a sétatér vala kitüzve helyiségül, a hova 3 piczula árán juthattunk be. A tüz négy különböző oldalon fekvő hegyeken sistergett fel élénk roppanások között, egy—egy perczre megvilágitva a sötét éjet. A prüszkölve szétszóródó csillagok között a Szamos vizén csolnokázott a fáklyák fényénél és a magával vivő zene hangjánál Csernik mérnök barátom ottan—ottan neki tüzesitvén egy—egy rakétát. — A vendégekkel megtelt sétatéren is vigan szólott a zene.

A jövedelem 30 frt.

„Jótékonyczél" itt a parola. Fáradhatlanok az e tekintetből való gyüjtésnél, csak aztán az adakozók is ne fáradjanak ki.

Az áldásosan müködő nőegylet általános mozgósitást rendelt — a mozgósitottak javára. Kiküldе kebléből négy két tagból álló csoportot, közöttük a város felosztva. S senki sem járt el hivebben küldetésében, mint e nyolcz tündér. Van is láttatja. A gyüjtés legkedvezőbb eredményü a piaczi területen vala, a hol a hivatalok fészkelnek. Nincs is a megyeházában oly hivatalos szoba, mely Dr. Gajzágóné (a megyei főorvos neje) és a már fent is emlitett szép és kedves Demeter Béláné belépése által fel ne volna szentelve. Gyüjtésök eredménye 80 frt.

Ezt megelőzőleg csinos összegecske gyült be e árviz károsultak javára.

Denique itt a szépség kedvességgel és jószivüséggel triumviratust kötött.

r. l.

— **Konstantinápolyból** jelentik, hogy mult szombaton szoros családi körben, Abdul Hamid szultán legidősb leányát eljegyzé Osman pasa, Plevna hős védőjének fia.

— **VIDÉKI HIREK. Baleset.** Székes-Fehérvárott egy tiz éves fiu a háztetőről leesett, s szörnyet halt. **Megemberelte magát.** Egy pátkai lakos az orvosnák, ki feleségét megmentette a haláltól, hálából egy üveg bort vitt ajándékba. **Nagy-Abonyban** tüz volt, mely több kazal gabonát megsemmisitett. **Sümegen is** nagy tüz volt. Számos házon kivül egy két éves leány és egy 18 éves ifju is a lángok martaléka lett. **B.-Ujfaluban** ipari-mezőgazdasági kiállitást terveznek. **Egy szászországi agg** erdész egy lipcsei lapban következőket mondja: „Nem akarom aa veszett kutya harapás elleni biztos szerem titkát a sirba vinni, nyilvánossá teszem tehát: Végy meleg boreczetet és langyos vizet, mosd ki azzal a sebet és száritsd meg. Ezután önts nehány csepp chlor köneny savat a sebre, mert ásványsavak a nyálka mérgét megbontják. —

— **Napoleon herczegnek** a dán király leányával való házassága még csak egy akadályba ütközik — a pénz kérdésben. Mint a Figaro beszéli, e kérdés rendezése kissé meglassitá a tárgyalásokat; — de ugy látszik a rendezés nem lesz lehetetlen. A menyasszonynak, — Thyra herczegnőnek, — vagyona csak gyémántok és csipkékből áll, és ezeket nem igen lehet értékesiteni. Kilátás van azonban rá. — hogy a király biztosit leányának egy millió tőke utáni évi jövedelmet. — Eugenia császárné eladta a házát az Elyseei-utczában s kölcsönt vett fel Rouhertól; igy hiszik e házasságot lehetővé tenni.

UJDONSÁGOK.

* **Kérjük t. előfizetőinket,** hogy a jövő évnegyedre előfizetéseiket mielőbb eszközölni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében akadály forduljon elő, s hogy a lappéldányok nyomatása iránt eleve is tájékozva lehessünk.

* **Lapunk** t. barátait kérjük, hogy az uj negyedév közeledtével lapunkat minél szélesebb körben ajánlani és ismertetni sziveskedjenek.

* **Az önk. tüzoltóegylet** főparancsnoka egy közleményt küldött hozzánk, melyben helyreigazitani szándékozik a szombat esti tüzre s ezzel kapcsolatban a tüzoltó egylet, s főiskolai tüzoltó ifjuság közötti affairre vonatkozó tegnapi közleményünk azon állitását, melyszerint az adatokat az egylet „panaszkönyvéből" meritettük volna. A panaszkönyv hihetőleg az „őrség könyv" helyett emlittetik, mivel ez utóbbiban az esemény a közlött szinezéssel valósággal be van vezetve. A helyreigazitó közlemény továbbá a bejegyzést, nem mint vizsgálat által kideritett tényeket, hanem vizsgálat tárgyaiul szolgáló adatokat — kéri tekinteni. Ha eddig terjed a helyreigazitás, erre semmi megjegyzést nem tettünk volna, de a főparancsnok jónak látja még megjegyezni, hogy a lapunkban közlött czikk szerzőjének kifakadásait időelőttieknek tartja, különösen most, midőn a két egylet közötti egyetértés és béke valósulása csaknem küszöbön áll. — Hogy az őrség könyvbe bejegyzett, általunk is közlött adatok, alaposak-é, vagy nem, reánk nem tartozik, azt a vizsgálat lesz hivatva eldönteni de mindenesetre egy rendesen szervezett, alapszabályokkal biró társulatnál kivánatos volna, hogy valamely viszgálat tárgyát képezendő esemény felől, panaszképen ne hamis adatok irattassanak az őrség könyvbe. Hogy pedig kifakadásaink időelőttiek mivel a két egylet közt az egyetértés és béke küszöbön áll, arról nem tehetünk, s nincs is arra szükség hogy a főparancsnok e nézetét megczáfoljuk, mert hiszen a szombat esti összeütközés alkalmával meggyőződhetett mindenki, hogy a két egylet között az „egyetértés" és „béke" csakugyan küszöbön áll.

* **Hitváltoztatás.** Geiger Dezső, továbbá Spéry Tivadar és neje született Geiger Laura urnő három gyermekével szombaton délután a ref. püspöki lakon a keresztyén hitre térvén, főtisztelетü Révész Bálint által megkereszteltettek. Keresztszülék voltak: Kaiser főhadnagy és Révész Bálintné őnagysága.

* **Értesités.** Az ellenőrzési szemle a helybeli cs. kir. katonaságra nézve ez évben nem fog megtartatni.

* **A debreczeni uj vásártéren** a lótenyésztés emelésére alakult részvény társaság jövő október hó 6-án déli 12 órakor lókiállitást rendez; ugyanekkor kezdődik a lóvásár s tart 7 és 8-án. A lóvásár és kiállitás sorsjátékkal van egybekötve, melynél számos és értékes nyeremények vannak felsorolva. Egy sorsjegy ára 1 frt. Kapható szerkesztőségünkben és Király Mihály vendéglőjében.

* **A főiskolai joghallgatók** becsületszékének tagjai, a jelen iskolai évre: Jogtudományi szaktanfolyamról; Csató Kálmán 4 jh. (rendes tag) elnök, Sass Elemér 4 jh. (rendes tag) jegyző, Csávás Lajos 4 jh. (pót tag). Álamtudományi szaktanfolyamról: Kállay Elek 4 jh. (rend. tag), Jankó Antal 3 jh. (r. tag), Kiss Károly 3 jh. (pót. tag). Másod éves joghallgatók közül: Bakonyi Kálmán (r. tag), Kulin Imre (r. tag), Kiss Bertalan (pót. tag). Első éves joghallgatók közül: Oláh Miklós (r. tag), Gréf Lajos (r. tag), Csapó Ferencz (pót. tag). Közli: Sass Elemér b. elnök.

Beküldetett. A „Debreczen" tegnapi számának egyik ujdonsági czikke, ugy szól a főiskolai tüzoltó egyletről, mint a mely a legközelebbi tüzjelzés alkalmával, megtámadta a városi önkéntes tüzoltó egyletet. S a többek közt azt mondja: „legsajnálatra méltóbb a dologban az, hogy a főiskolai tüzoltóegylet elnöke jelen lévén, a veszekedőket nem hogy csilapitotta volna, de még inkább izgatta." — E saját személyemet minden alap nélkül mélyen sértő szavak ellen, — mint a melyekkel alólirott ugy van feltüntetve, mint minden botránynak első sorban okozója — a leghatározottabban tiltakozom; s a történeti igazság kedveért ki keli jelentenem, hogy én szombaton este egyik külföldre menő barátomat kisérvén ki a helybeli pályaudvarhoz, a főiskolai és városi tüzoltó-egylet közt kitört zavargások alkalmával jelen sem voltam, és igy a „veszekedőket sem nem csilapithattam, sem nem izgathattam." — Ez a tényállás; és ebből némi következtetést lehet vonni, azon egész panaszkönyvnek, — melyből a „Debreczen" a tényt registrálta — történeti hüségére is. Debreczen, 1878 sept. hó 24. Medgyesi Lajos főiskolai tüzoltó egyleti elnök.

* **A vásár közeledtével** a komédiásoknak szánt hely is kezd élénkülni; már van jelen egy panoráma-tulajdonos is, ki nagy falragaszokon hirdeti a sok látnivalót, minő a plevnai ütközet, stb. Lassanként majd gyülekeznek már a csoda-dolgok mutogatói is, s itt lesz a vásár.

* **Uj találmány.** Nagyváradi lakos Sicherman Sámuel oly találmánynyal lepte meg a gazda közönséget, mely valóban elismerésre méltó. Nevezett ugyanis, minden olyan terményt, mely nedves vagy dohos. s igy annak kiszáritására vagy két heti időre van szükség — nyolcz órai kezelés alatt teljes jó minőségüvé teszi és használható állapotba hozza. Sicherman találmányával már több gőzmalomban tett kisérletet, igy az utóbbi napokban a helybeli István gőzmalomban is, hol kisérlete a legszebb eredményt hozta létre.

* **Veszélyes ember.** A mult vasárnap nagy zenebona volt a péterfia-utczán egy sörcsarnok előtt. Valami részeg ficzkó ugyanis fenyegetődzött, hogy az apját megöli, és csakugyan indult is a söresarnok felé, melyben apja üldögélt. A henczegő legényt csak nagy nehezen lehetett az őt körülvevő ismerőseinek a szörnyü tettről lebeszélni, és — hazakisérni, mert rendőr csak egy volt a helyszinén, az pedig nem mert hozzá közeledni, s mig maga mellé társakat igyekezett keriteni, addig a garázda ember elpárolgott.

* **A fának utczán vágatása** nem épen kellemes dolog a járó-kelő közönségre nézve, s e mellett veszedelmes is. Ma is piacz-utczán egy kis fiunak a fejsze csapása alatt felpattanó fa sulyosan megütötte az arczát. Jó volna betiltani a fának nyilt utczán vágatását.

* **Az ösz jelenléte miatt** a sétatérekről kihalt az élet. A lombos fák sorai közt nem járkál senki, csak egy-egy falevél hull alá, — azt is tovakergeti a szél, mely mindig hüvösebben lengedez. A melegebb ruhák előkerültek a szekrényből, a fecske is elszállt melegebb tájak felé. Szóval itt van azon időszak, mely a ruhán „egy gombot begombol."

* **Hol a boldogság mostanában?** Bolond Istók olvasásában! „Künn fütyöl a szél és golyó, — benn vigan pattog a Bolond Istók." E lapot, mely ez idő szerint a legkitünőbb élczlap, ajánljuk a t. közönség figyelmébe. Istókkal egész vigtársaság köszönt be vasárnaponként. Előfizetési ára az okt.—deczemberi negyed évre 2 frt, mely himző-utcza 1. szám alá küldendő. — A jövő hóban jelen meg a **Bolond Istók naptára** 1879-re, számos képpel. Ára 1 frt lesz; az Istók előfizetői 80 krért szerezhetik meg.

* **Nagy verekedés** volt B.-Ujvároson vasárnap délután a piacz kellő közepén; egy asszony volt a czéltábla, s egy egész sereg asszonynak az ökle az ő hátát és fejét kereste. Nevezett asszonyra sokan haragusznak, s most valamelyik ellenfele megkezdvén ellene az akcziót, a többiek is siettek leróni a rováson levő tartozásokat.

* **A magyar lótenyésztés** érdekében alakult társaságnak a párisi kiállitáson ezüst éremmel kitüntetett lovai közül egy igen eleven mozgásu Bandi nevü pej ló a nagy iró Dumas Sándornak engedtetett át az ő különös kivánságára. Dumas most uj tulajdonát maga hajtja Dieppeben, s mint a „Hon"-nak irják, sok örömöt okoz néki e fürge, tüzes kis magyar ló. A párisi kiállitáson bemutatott magyar lótenyésztés folytán igen élénk levelezés foly külföldi lókedvelők, lóvevők, s nevezett társulat között s többen azon igéretet tették, hogy szükségleteik fedezése végett megjelennek a társulat által Debreczenben október 6—8-ára rendezett lókiállitáson.

— **Óvás.** Moser és Kohn bécsi butorkereskedők lapunk utján nyilvánosságra hozatni kérik, miszerint Magyarországon egy idő óta bizonyos Salamon Péter állitólag az ő czégjök megbizásából egyes felektől megbizásokat és igy pénzt csikar ki. Miután nevezett czég az illetőnek erre meghatalmazást nem adott, annálfogva e szédelgésre figyelmessé tétetik a közönség.

LEGUJABB.

— **Budapesten a népgyülés** a legközelebbi vasárnapon fog megtartatni, s a határozatokat ki fogja mondani, hogy 1) a hadseregnek Bosznia és Herczegovinából Törökországgal kötendő conventio alapján való visszahivatását kivánja, mely határozat a kormánynyal közlendő. 2) inditványozandja: hogy felirat intéztessék a népgyülés által az országgyüléshez a kormány vád alá helyezése iránt. 3) hogy az ország összes kerületei a napisajtó utján felhivassanak hasonló irányu és czélu népgyülések tartására.

— **Brood,** szept. 23. Az occupáló csapatok vezényletében többféle változás történt. Az élelmezési és lőszer szállitás vezetését Stranszky vezérőrnagy vette át. A második hadosztály helyettes parancsnokságával Ramberg altábornagy bizatott meg.

— **Konstantinápoly,** szept. 23. A szultán mégsem határozott az osztrák-török egyességre nézve.

— **Bécs,** sept. 23. Az itteni lapok független része a legujabb katonai sikereknek nem tulajdonit nagy jelentőséget s azt mondja, hogy a bosnyák kérdés sulypontja nem a bosnyák harcztéren, hanem a nagy hatalmasságok cabinetjeiben keresendő,

---

— **Az Angliába** való husszállitás ügyében, a melyben tudvalevőleg ifj. Fretwel János hazánk angol barátja fáradozik, azon hir merült fel, hogy a terv több oknál fogva dugába dőlt. Évenkénti több millió frt. állandó forgalmi összegről lévén szó, a mennyire sajnálnunk kellett volna e hir valósulását, oly örömmel constatáljuk, hogy Fretwell ur egy a kolozsvári „Magyar Polgárhoz" intézett levelében kijelenti, mikép a terv igen is egész épségben fenáll, s most csupán a londoni igazgató-tanács határozatát várja, hogy itt rögtön munkához lásson; azért csupán egy kis türelmet kér az érdekeltektől.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

MOLL Seidlitz-pora.

csak akkor valódi — csak akkor valódi

WARNUNG.

ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

Büntető birósági itéletek ismételten konstatálták czégem és védjegyem meghamisitását; azért óva intem a közönséget az ilyen hamisitványok vásárlása ellen, minthogy azok, csak ámitásra vannak számitva.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára 1 forint o. é.

valódi minőségben kapható az X-szel jelölt czégeknél.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyuladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemü sebesülések fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek, rákfekélyek, üszök, szemgyuladás, mindennemü bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr, o. é.

valódi minőségben a †-tel jelölt czégeknél.

DORSCH-HALMÁJ-ZSIROLAJ
Krohn M. és társától Bergenben (Norvégiában.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló, faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható. **Ára egy üvegnek használati utasitással együtt 1 frt. o. é.**

valódi minőségben a *-gal jelölt czégeknél.

Raktárak: Debreczenben (x*) Göltl Ferd. gyógyszerész. (x*) Dr. Rothschneck Emil gyógysz. (x*†) Vecsey Viktor gyógysz. (x) Mihalovics István gyógysz. (x) Tamássy Károly gyógysz. (x*) Geréby Fülöp. **Fehérgyarmat** (x) Balika Károly gyógyszerész **Hajdu-Böszörmény** (x) Ray Lajos gyógyszerész. **Kisvárda** (x) Balkányi F. **Mándok** (x) Türk J. A. gyógysz. **Miskolcz** (x) Mayer R. gyógysz. (x) Pasteiner Ferencz. (x†*) Ujházy Károly gyógysz. **Nagybánya** (x) Haracsek József és fia. **Nyiregyháza** (x†*) Tirscher Gyula gyógysz. **Nyirbakta** (x) D. Kohányi gyógysz. **Szolnok** (x) Horánszky István gyógysz. **T.-Ujlak** (x) Royko Viktor gyógysz. **Zilah** (x) Weisz Samu gyógysz. **Szathmár** (x) Losonczy József.

Salicyl-szájviz. A foggyógyászat legilletékesebb tekintélyei itélete szerint kitünő óvszer a fogfájás ellen, melynek hatása egyszersmind üditő és rothadás ellen is jó. Ára 60 kr.

428 48— **A Moll,** k. k. Hof-Lieferant, **Wien,** Tuchlauben Nr. 9.

Huzás október elsején.

Igérvények.

Bécsi-sorsjegyekre	Hitel-sorsjegyekre
2½ forint és bélyeg	4½ forint és bélyeg

Kettő együtt csak 6½ és bélyeg

Főnyeremény **400.000 frt.** Főnyeremény

Váltóirodája a „Merkur" kiadóhivatalának.

Bécs Wollzeile 13. Bécs

Ch. Cohn.

335.

Makkolási árverés.

Gróf Károlyi György örököseinek tulajdonát képező krasznabéltеki uradalom erdőségeinek makktermése f. hó 29-én reggel 10 órakor Nagykárolyban az erdőmesteri hivatalban árverés utján eladatni fog.

Illés Nándor,
erdőmester.

(338.)

Utánnyomat nem dijaztatik.

Védjegygyel Ajánljuk védve

Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2

császár. kir. hadügyministerium, ő felsége haditengerésze és számos jótékony intézet sat. szállitói
császár. királyi szabadalmazott gyárának
legjobb és legajánlatraméltóbb
eső köpönyeit,
kocsitakaró ponyvait, ágybetéteit, sátorkelméit.

Rendkivüli kiárulás

a Molnár és Társa csődtömeg

városház alatti helyiségét

és

árumaradványát átvevém,

miután még az őszi idény előtt beakarom

SELYEM,- DIVAT- és KÉZMŰARU

üzletemet,

e hó folytán eszközlendő bevásárlásaim által rendezni:

az átvett árumaradványt

a becsárnál is tetemesen olcsóbban

kiárulom.

Miről van szerencsém a nagyérdemü közönséget ezennel értesiteni.

Tisztelettel,

(332.) **ZÁDOR LAJOS.**

Terményzsák, bornyomózsák, gazdasági ponyva;

valamint ezekre alkalmas

VÁSZON ANYAG

nagy raktárunkat, a legelőnyösebb árak mellett, ajánljuk a n. érd. közönség szives figyelmébe.

Tisztelettel

(339.) **Kuncz József és Társa.**

Kiadó tulajdonos: **Vértessi Lajos.**

Debrecen, 1878. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.